

7 tal dia farà un any

Les calmes de tardor

OCTUBRE

1 L'octubre té, fet i fet, fama de bona jeia. Passeja un clima temperat, alena un aire tranquil, una llisa i discreta calma. L'octubre és un mes estampit entre les darreres calors del setembre i les primeres glaçades de novembre, i sol tenir una mesura climàtica decantada al compromís. Podríem dir que, políticament parlant, es un mes «centrista».

2 El fred ha vingut abans d'hora. Impulsat per vents siberians, a cavall d'una crisi exorbitant de diners i d'energia, el fred ha canviat la cara de l'octubre i l'ha convertit en un mes ple de males intencions. Es ben bé que les desgràcies mai no vénen soles: ens han fallat el petroli, els crèdits i el clima. Tot això, a Madrid, que s'ha convertit en una capital molt cosmopolita i embetumada, no els hi ha caigut bé i han acabat sacsejant a un parell de ministres. Això dels ministres és una matèria molt delicada i més val no donar noms, perquè, si un bada, acaba de nassos als tribunals. Però el fet és que, els ministres han estat acomiadats i han passat a incrementar les files dels ex-ministres que, cada vegada, van en augment. Abans, això de ser ministre era una mena de bicoca que durava anys i anys. Ara, s'ha convertit en una situació d'una certa fragilitat. Aviat, a Madrid, hom no podrà donar un pas sense trepitjar un ex-ministre.

3 Octubre s'ha portat l'oli. Ha estat el mes del judici de Redondela: una situació increïble que ha aportat a la contemplació del país un material dantesc i patibulari. L'oli, un element que, ben portat, hauria pogut confiar una quantitat incommensurable de sardines, ha passat a ocupar l'atenció dels respectables membres del tribunal. L'oli de Redondela ha produït una certa quantitat de morts. I és que les substàncies excessivament volàtils acostumen a ser tòxiques. Els senyors del tribunal han fet el que han pogut, humanament parlant, per treure l'entrellat del judici i quins eren els vertaders responsables de la tapadora. Al final, en alguns moments ha donat la impressió que amb aquest oli només es podia amanir el peix petit perquè els peixos grossos solen ser de mal pescar.

4 L'oli que no és de Redondela també ens ha donat un disgust: s'ha apujat. Les dones s'han posat les mans al cap i els homes les mans a la butxaca Tan bonic que resulta amanir el pa amb tomàquet, o les torrades o fabricar l'inoblidable pa amb oli i sucre de les nostres enyorades etapes infantils! El fet de ser un país amb una quantitat apreciable d'oliveres, no ens ha salvat. Ja tenim l'oli a preu de beguda cara. Ja tenim l'oli convertit en entitat d'aspiracions metafísiques degut a la seva exquisita conceptual. De fet ens queda la solució de l'oli de girasol, que té un preu abordable, possible. L'oli de girasol té les propietats asèptiques, inodores i pràctiques intangibles. L'oli de girasol és un oli que amaneix i prou, sense amabilitats ni floritures. És oli de peó caminer, de guàrdia jurat, d'auxiliar administratiu o fogoner de segona. És oli de sortir del compromís i lubricar les vies gàstriques amb una certa funcionalitat. Hom diria que, al nostre país, fins i tot la vida pública està amanida amb oli de girasol.

5 Un altre tema és el sucre. La gent, qui més qui menys, té sucre per l'any vinent. Els armaris miralls, les calaixeres, la vaixela del casament, el pot de la confitura i el paraigüer són, en aquests moments,

magatzems clandestins de sucre. La psicosi del sucre travessa una fase aguda, totalment crítica, radical. El país està ple de sucre fins a l'alçada del campanar. Si, en algun moment, hom decideix fer alguna mena de perforació de terreny, ben segur que trobarà sucre. Si una cosa abunda, si una cosa hi ha, és sucre. I partidaris de les associacions polítiques. Evidentment, el país evoluciona d'una manera decidida cap a la democràcia i cap a la remolatxa. Bon vent!

6 Els aragonesos, o, per ser més exactes, alguns aragonesos, fan una altra batalla de l'Ebre: la batalla anti-transvassament. Que l'aigua de l'Ebre vagi al mar, diuen, té un sentit, una tradició. Des de tota la vida, que hom recordi, l'Ebre havia anat al mar i ningú n'havia fet problema. L'Ebre és un riu que ha d'anar a mar amb solemnitat, ple de gom a gom, pacient i circumspecte. Déu Nostre Senyor el va fer per anar a mar i no pas a Canaletes. Però els barcelonins s'han encaparrat que volen una Bru i es clar, necessiten aigua de l'Ebre perquè, aquests artefactes funcionen meravellosament amb aigua i si pot ser aigua de l'Ebre, millor. I vet ací que els barcelonins s'han confabulat per anar a prendre l'aigua, mal sigui a galledes. La situació s'ha tornat tensa, amb un pèl de dramatisme fluvial. Fins i tot, pel que sembla i com és costum, comença a intervenir la Pilarica. Segons opinions autoritzades, la verge de Montserrat, en canvi, es partidària del «trasvase».

7 A l'Argentina cullen els morts a cabassos. Els argentins, quan es dedicaven al tango i la milonga eren una gent divertida, que s'inflava les mans de tan tocar l'acordeó. Els argentins tenien una vida adecentada i bucòlica, apuntalada amb bistecs de vedella de la Pampa i sentències de Martín Fierro, enribetada amb melodies aiguardentades de Carlos Gardel. Però s'hi va ficar la política. El general Peron, que era un home d'ambicions considerables, no va voler que l'Argentina es quedés sense proletariat. I va començar a embolicar la troca. Al final, després d'anar a Rumania i prendre les aigües, es va morir com qualsevol. Ara, francament, no hi ha qui s'acarreixi i, qui més qui menys, mata algú. Els ravals ja no són el que eren, la gent per comptes de portar la guitarra porta la metrallera i molts ballen el seu últim tango sense necessitat d'anar a Perpinyà.

8 Les males llengües insinuen que l'àngel de la guarda del general Pinochet voldria canviar de feina.

9 A Itàlia no tenen govern: així, com raja. Els italians han demostrat, sovint, una certa afició per la vida bohèmia i la improvisació sobtada i mediterrànea. Els italians que tenen la torre de Pisa i la Scala de Milan, que han produït pintors eterns i poetes perdurables, no han pogut aconseguir un govern mínimament aposentat i sedentari. Algú podria pensar que un país sense govern és inviable, il·lusori, totalment inexistent. Que un país sense govern és una pila de gent asseguda al portal tot i esperant que els diguin que han de fer per dinar. Però, no. Resulta que els italians, sense govern, fabriquen cotxes, mengen fideus i canten cançons napolitanes tal com ho feien abans. Curiosa situació que demostra que un país sense govern pot sobreviure i, en canvi, un govern sense país, no. Amb la qual cosa es demostra que a vegades, es confon allò que es essencial per allò que és accidental. I d'aquí vénen la majoria de les desgràcies.

NOVE

1 Ult
ral
Pio Ca
I és q
literali
balls c
bració
i perif
musso
servac
ciativa
doloro
i desce
llauna
cultats
dor hi
doncs,
de les
pel qu
yen pe
encarr
i la fi,
cia ac
d'Ilust
cències
altre p
l'obert
veure
paua
tintine
cions,
un imp
obertu
que no
precau
evitar